

УТВЪРЖДАВАМ:

ДИРЕКТОР:

/Александра Хорозова/



СТРАТЕГИЯ

НА СУ „ХРИСТО БОТЕВ” – ГР.

ИВАЙЛОВГРАД ЗА ПРЕВЕНЦИЯ И

НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ОТПАДАЩИТЕ

И ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ

ОБРАЗОВАТЕЛНАТА СИСТЕМА

(2020 – 2024)

Стратегията е приета на заседание на Педагогическия съвет с Протокол №11/14.09.2020 г. и е утвърдена е със Заповед №68/15.09.2020 г., актуализирана е на Педагогически съвет с Протокол №10/14.09.2022 г. и е утвърдена със заповед №87/15.09.2022 г.

1. ВЪВЕДЕНИЕ

Преждевременното напускане на училище е сложно явление, което оказва сериозно влияние върху индивидуалните съдби на пряко засегнатите и благосъстоянието на техните семейства, върху възможностите за развитие на техните общности и върху цялостното социално-икономическо развитие на една страна в средносрочен и дългосрочен план. Превенцията и преодоляването на проблема изисква интегрирана политика и ангажираност на всички сектори и институции, свързани с образованието и с личностното и професионалното развитие на учениците.

Настоящата стратегия за превенция и намаляване дела на отпадащите и преждевременно напусналите образователната система е ориентирана към реализиране на политики и мерки.

Настоящата Стратегия разширява и конкретизира изброените стратегически и нормативни документи в три основни направления:

- Превенция на преждевременното напускане на училище;
- Интервенция срещу преждевременното напускане на училище;
- Компенсиране на преждевременното напускане на училище.

2. ПРЕГЛЕД НА ОСНОВНИТЕ РЕСУРСИ И МЕРКИ ЗА НАМАЛЯВАНЕ ДЕЛА НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННО НАПУСНАЛИТЕ УЧИЛИЩЕ

2.1. Основни причини за преждевременното напускане на училище

Причините за преждевременното напускане на училище могат да бъдат класифицирани в няколко основни категории.

А: Икономически причини

Безработицата, ниските доходи, пониженият жизнен стандарт и бедността поставят много деца в затруднени условия, водещи до повишен риск от отпадане от училище.

В резултат на финансовите и икономически затруднения много деца са принудени да помагат на семействата си, което води до прекъсване на присъствието в училище или до нарушаване на участието им в учебния процес.

Б: Социални причини

Свързват се с родителска незаинтересованост, противоречия, конфликти, напрежение и кризи в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, функционална неграмотност или ниско образование на родителите, непълни семейства, деца и ученици в риск от извършване на противообществени прояви, ученици с поведение, което е трудно или е в конфликт със закона, домашно насилие, незачитане правото на избор на децата, налагането на строги наказания.

Съществено влияние, свързано с преждевременно напускане на училище, биха могли да имат и рисковите неформални групи или приятелската среда на децата и младежите.

В: Образователни причини

Обхващат широк кръг проблеми: трудности в усвояването на учебното съдържание, слабости в методиката на преподаване и в организацията на обучението. Образователните причини са свързани и с начина на оценяване, квалификацията на учителите, навиците за учене, негативни нагласи на участниците в образователния процес и липсата на мотивация, качеството на учебниците. Големият брой отсъствия, липсата на достатъчно ефективна система за контрол върху начина на воденето и отчитането им, влошената дисциплина, насилието и агресията в училище, ниските образователни резултати са също вътрешни за училищните процеси. Взаимоотношенията в училището, неразвитото кариерно ориентиране и консултиране, неподходящият избор на училище и непривлекателността на професионалното образование и обучение са също сред важните образователни причини за преждевременното напускане на училище.

Трудностите при овладяването на българския език и изграждането на пълноценни речево-комуникативни умения у учениците от етническите малцинства водят до социалната им изолация в училищната общност и също са предпоставка за преждевременното напускане на училище.

Недостатъчно ефективно се използва потенциалът на учителите, педагогическите съветници и училищните психолози при оказването на психолого-педагогическа подкрепа в превенцията за напускане на училище.

Г: Етнокултурни причини

Етнокултурното многообразие в съвременната българска образователна система се изразява в специфичните етнически, религиозни и езикови измерения. Етнокултурните причини са рискови и е необходимо да бъдат идентифицирани, анализирани и едновременно с това да бъдат прилагани адекватни мерки за тяхното неутрализиране.

В образователната практика липсва достатъчна чувствителност към етнокултурните характеристики на учениците, което повишава риска за преждевременно напускане на училище.

Силно действащите вътрешногрупови норми и натискът на етнокултурните традиции сред уязвими етнически общности и групи предопределят специфичните причини за преждевременното напускане на училище: отсъствие на познавателна мотивация сред учениците от тези общности, отсъствие на мотивация от страна на родителите от уязвими етнически общности за приобщаващо образование на децата им, ниска степен на готовност за училище на деца от уязвими общности, дефицит на комуникативна компетентност сред такива деца и др.

Д: Институционални причини

Като такива могат да се квалифицират недостатъчно координираният подход между различните служби и специалисти на местно и училищно ниво за справяне с преждевременното напускане на училище, недостатъчно ефективен контрол върху управлението и функционирането на политиките за обхващане, задържане и реинтегриране на учениците.

Е: Причини, свързани със здравния статус

В контекста на политиките за развитие на приобщаващото образование продължава тенденцията за интегриране на учениците със специални образователни потребности в общообразователните училища.

2.2. Нормативна база

Конституцията на Р България определя правото на всеки български гражданин на образование, гарантира задължително безплатно обучение на гражданите до 16 годишна възраст и безплатното основно и средно образование в общинските и държавните училища. Секторът училищно образование се регулира от закони, както и от подзаконови нормативни документи, които обаче са разработени преди влизането в сила на наскоро приетите стратегически документи за сектора образование. Това се отразява негативно върху организацията и функционирането на училищната система, дестабилизира единството на изискванията към нея, намалява ефективността от прилагането на контролните механизми и такива за самоусъвършенстване и самоорганизиране в училищата, пречат децентрализацията.

2.3. Човешките ресурси и проблемът за преждевременното напускане на училище

Компетентностите на педагогическите специалисти успешно да реализират мерки и политики за намаляване дела на преждевременното напускане на училище са свързани с качеството на тяхната подготовка и с ефективността при финансирането на програми за повишаване на образованието и квалификацията им. Интегрираното обучение на децата и учениците със СОП и подпомагането от екип от специалисти осигурява както групова, така и индивидуална работа с учениците в съответствие с техните потребности.

2.4. Финансови ресурси за намаляване на преждевременното напускане на училище

Финансирането на системата на училищното образование се осъществява в рамките на прилагането на системата на делегирани бюджети. Особено значими за намаляването на дела на преждевременното напускане на училище са допълнителните средства от държавния бюджет за дейности, които не се финансират по делегираните бюджети.. За периода от 2007 година до днес по национални програми за развитие на средното образование са финансирани редица мерки за намаляване дела на преждевременно напусналите училище – НП „С грижа за всеки ученик“, НП „За по-пълно обхващане на учениците в задължителна училищна възраст“, „Оптимизация на училищната мрежа“ т. н. През 2012 г. беше въведена и Национална програма „На училище без отсъствия“ – „Без отсъствие“. младежки дейности, НП „Заедно за всяко дете“, модул „Подпомагане на екипите

за обхват", НП „Отново заедно" и др. Създаден е и функционира успешно Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна възраст, направени са нововъведения в Информационната система за реализация на механизма (ИСРМ) "Посещаемо и безопасно училище".

2.5. Социално-икономическите ресурси и намаляване дела на преждевременно напусналите училище

Регионалните политики за заетост и осигуряването на ефективна система за социално подпомагане са пряко свързани с възможностите на учениците да участват пълноценно и безпрепятствено в образователния процес. Във връзка с това се осигуряват редица социални помощи, като предоставяне на семейни помощи за деца, осигуряване на стипендии за ученици след завършено основно образование, осигуряване на специална закрила на децата с изяви дарби. От изключителна важност е повишаването на информираността и чувствителността на родителите и учениците към задължителния характер на образованието чрез: прилагане на контролните функции на общините върху посещаването на училище от деца в задължителна училищна възраст; осигуряването на допълнителни образователни възможности за ученици, застрашени от отпадане от училище; контрол върху изпълнението на задълженията на педагогическите екипи за непрекъснат контакт и информиране на родителите за развитието на детето и ученика; координация и сътрудничество с дирекция „Социално подпомагане" по настоящ адрес на ученика, повишаване активността на училищните настоятелства.

3. ВИЗИЯ

Всеки гражданин в Република България има достъп до образователната система и възможност за развитие чрез образование, което в най-голяма степен съответства на неговите потребности, потенциал и цели и което осигурява успешна индивидуална и обществено-икономическа реализация и допринася за изграждане на динамична икономика на знанието и постигане на ускорен и устойчив икономически растеж, социална солидарност и качество на живота на местните общности и на страната.

4. ВОДЕЩИ ПРИНЦИПИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Законосъобразност– съответствие на целите и предлаганите мерки със законите и подзаконовите нормативни актове

Кохерентност– осигуряване на координираност и взаимна обвързаност на предлаганите политики и мерки при сътрудничество на всички заинтересовани страни

Партньорство – активно и координирано участие на институциите за образование и обучение, институциите на властта, гражданското общество и бизнеса в реализацията на политика за намаляване на отпадането от училище

Прозрачност и популяризиране на мерките и резултатите – значимостта на проблема предполага висока степен на информираност на обществото

Приемственост– осигуряване на непрекъснато действие на стратегията, независимо от управленски или други социални промени и гарантиране на постоянство в усилията и политиките за изпълнение на приетите цели и целеви показатели

Устойчивост на резултатите – осигуряване на трайно и дългосрочно въздействие на постигнатите резултати

Своевременност– осигуряване на навременни адекватни мерки за неутрализиране на рисковете от преждевременно напускане на училище

Отчетност, мониторинг и контрол– постигане на по-висока степен на ефективност

5. СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ И ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ:

Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на училищното образование като предпоставка за равноправно социално-икономическо включване и пълноценна личностна реализация и участие в развитието на местните общности и страната.

ОПЕРАТИВНИ ЦЕЛИ:

1. Разработване, изпълнение и мониторинг на цялостна и интегрирана политика за повишаване на обхвата в образователната система въз основа на междусекторно

сътрудничество при ясно разпределение на отговорностите и взаимодействие между различните равнища на управление.

2. Идентифициране на рисковите фактори за преждевременното напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях.
3. Насърчаване включването в образованието на рискови групи и развиване на приобщаващото образование.
4. Увеличаване на разнообразието и ефективността на механизмите и стимулите за включване в образование и обучение.
5. Изграждане на широко публично доверие и подкрепа за политиките за превенция и намаляване на преждевременното напускане на училище.

В изпълнение на целите на Стратегията се очаква да бъдат постигнати следните резултати:

- § повишаване на обхвата в училището чрез насърчаване на записването и редовното посещаване;
- § предлагане на услуги за образователна и социална подкрепа;
- § подобряване на резултатите от обучението и осигуряване на подходяща образователна подкрепа за развитие на всяко дете и ученик;
- § синхронизиране на образованието и обучението с изискванията на пазара на труда.

6. ПОЛИТИКИ И КЛЮЧОВИ МЕРКИ ЗА ПРЕДОТВРЯВАНЕ НА ПРЕЖДЕВРЕМЕННОТО НАПУСКАНЕ НА УЧИЛИЩЕ

Постигането на стратегическата и оперативните цели на стратегията се осъществява чрез:

Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждеременно напускане на училище, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени от образованието и грижите в ранна детска възраст до завършване на средното образование.

Интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждеременно напусналите училище отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение и/или придобиване на квалификация.

6.1. Политики за превенция на преждевременно напускане на училище

КЛЮЧОВИ МЕРКИ

6.1.1. Осигуряване на позитивна образователна среда – училищен климат, атмосфера на взаимоотношения, управление

Позитивната образователна среда е свързана с ясно дефиниране на правата, задълженията и отговорностите на участниците в образователния процес за осигуряване на условия за образование, благоприятстващо развитието на личността на всяко дете и ученик, както и с подобряване взаимодействието в образователните институции.

А: Разработване и изпълнение на политики в училището

Позитивната образователна среда в училище е ключова мярка в превенцията на преждевременното напускане на училище, като във формирането ѝ се включват дейности като разработване и изпълнение на собствена програма за превенция, подобряване на капацитета на педагогическите екипи за идентифициране на причините за отпадане, разработване и прилагане на механизми за контрол, оценка и самооценка на дейността на директора и педагогическите специалисти по отношение намаляването на отсъствията, разработването на система за проследяване на преместването и отсъствията на децата и учениците, партньорството с други заинтересовани страни и специалисти за работа със социално изолирани семейства и общности, развиване на дейности в училището за подкрепа за личностното развитие, справяне с възникващите трудности още от най-ранна възраст, активно взаимодействие между родители, деца и ученици и педагогически специалисти, развиване на междуучилищни инициативи и системен обмен на добри практики за превенция на преждевременното напускане на училище, използване на ученическото самоуправление за предотвратяване на преждевременното напускане на училище и др. Превантивните дейности от системата са свързани с идентифициране на учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище, и на причините за всеки конкретен случай.

Б: Развиване на общински политики

Развиването на общинските политики за ограничаване на дела на преждевременно напусналите училище са свързани с координацията и управлението на информационните потоци за обхвата на подлежащите на задължително образование, осигуряване на здравословна и сигурна образователна среда за учениците, прилагането на ефективно партньорство между заинтересованите институции, прилагането на нормативно зададените механизми за интервенция от страна на общините по отношение на семействата, които не осигуряват достъпа на децата си до училище, засилване на информираността на семействата и общностите с деца в риск от преждевременно напускане на училище за ползите от образованието.

6.1.2. Повишаване качеството на образованието като предпоставка за развитие на личността на всяко дете и ученик и предотвратяване на преждевременното напускане на училище

Постигането на по-добри резултати от обучението на учениците спомага за преодоляване на евентуални пречки пред развитието им, за придобиване на ключовите компетентности и осигурява възможности за личностна и професионална реализация.

В това отношение следва да се постави акцент върху:

- § оценяване, установяващо резултати и осигуряващо обратна връзка, за поддържане и стимулиране на мотивацията за учене, както и мониторинг на качеството на образователния процес;
- § прилагане на съвременни подходи на преподаване, съобразени с индивидуалността на ученика като партньор в образователния процес;
- § задължителна квалификация на педагогическите специалисти, насочена към идентифициране и справяне със случаите на риск от преждеременно напускане на училище;
- § назначаване на помощник на учителя и помощник-възпитател;
- § развиване и популяризиране на нови форми на обучение – дистанционна и комбинирана;
- § формиране на нагласа за учене през целия живот от най-ранна възраст.

6.1.3. Осигуряване на достъп до образование и повишаване на качеството на образованието за учениците от уязвими етнически общности

Политиката за всеобхватно, достъпно и качествено образование се отнася до всички български деца и ученици без оглед на тяхната етническа принадлежност. Там, където е необходимо, следва да се предоставя допълнително обучение по български език, като паралелно с това се осигурява възможност и за обучение по майчин език.

6.1.4. Достъп до качествено образование за деца и ученици със специални образователни потребности

Приобщаващо образование за децата и учениците със специални образователни потребности чрез:

- § създаване и ефективно функциониране на достъпни центрове за подкрепа за личностно развитие, предоставящи адекватна подкрепа за всяко дете и ученик;
- § развитие на капацитета на учителите от общообразователните училища за работа с учениците със специални образователни потребности, както и на специалистите, работещи с ученици за прилагане на единна методика за оценяване на образователните им потребности;
- § изграждане на педагогическа и специализирана подкрепяща среда за всеки ученик за осигуряване на приобщаващото образование.

6.2. Политики за интервенция на преждевременно напусналите училище

КЛЮЧОВИ МЕРКИ

6.2.1. Повишаване участието и ангажираността на родителите

Родителите и местната общност са участници в процеса на образование. Те са основен фактор за подпомагане на децата и младите хора в риск от преждевременно напускане на училище и трябва да бъдат насърчавани чрез:

- § популяризиране на добри практики и възможности за участие в мрежи за включване на родителите и местната общност в мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище;
- § повишаване на отговорността на родителите и тяхната активност за сътрудничество с учителите и училищното ръководство с цел развитието на децата им с фокус върху родители от маргинални групи за насърчаване на редовното посещаване на детската градина и училището;
- § включване в осъществяването на граждански контрол в управлението на образователните институции.

6.2.2. Утвърждаване на индивидуалното и групово наставничество

Изграждането на развиващи се училищни общности е предпоставка за ефективна политика за намаляване на преждевременното напускане на училище. Индивидуалното и груповото наставничество се превръща в процес на сътрудничество за изграждане на позитивни и конструктивни взаимоотношения чрез:

- § разработване на политики за ненасилие и изграждане на силна училищна общност;
- § развиване на индивидуалното и груповото наставничество за оказване на помощ на деца, ученици, родители и педагогически специалисти с цел преодоляване на трудности в образователен, социален или личен план;
- § осигуряване на ефективна комуникация за навременното идентифициране и разрешаване на възникнали проблеми;
- § повишаване привлекателността на класното ръководство и повишаване броя на часа на класа като място за гражданско образование и работа по развитие на класа като екип; едновременно с това редуциране на преподавателската норма на класните ръководители срещу по-големи ангажименти в индивидуалната диагностика и консултиране на всеки ученик;
- § провеждане на консултации и своевременни интервенции при поведение, изискващо намеса;
- § изграждане и прилагане на практиката „ученици-наставници“ за функциониране на сплотена училищна общност, основана на екипна работа, взаимна подкрепа и солидарност;
- § ангажиране на ученическите парламенти с дейности за интервенция при преждевременно напускане на училище.

6.2.3. Кариерно ориентиране и консултиране

Кариерното ориентиране и консултиране подготвя младите хора за информиран избор, за практическата полза от придобитите компетентности. То представя и връзката между по-

високото образование и възможността за по-добра реализация. В тази насока е необходимо:

§ изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови категории за мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация;

§ популяризиране на ползата от придобиване на професионална квалификация като възможност за реализация при риск от преждевременно напускане на училище.

6.2.4. Развиване на модели за придобиване на професионална квалификация

Предлагането и осигуряването на възможности за придобиване на професионална квалификация в училищната система ограничава риска от преждевременно напускане на училище, особено за учениците с ниски образователни резултати в основната степен на образование. Усилията в тази посока следва да бъдат насочени към:

§ обвързване на преподаваните професии с пазара на труда и с тенденциите за развитието му в региона;

§ разработване на учебни планове за придобиване на квалификация по част от професия съобразно възрастовите особености на учениците в задължителна училищна възраст;

§ партньорство между бизнеса и професионалното образование;

§ подобряване качеството на практическото обучение в професионалното образование.

6.2.5. Подкрепа за личностното развитие на учениците

За осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията на децата и учениците е необходима обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие. Допълнителната подкрепа се предоставя на деца и ученици: със специални образователни потребности; с хронични заболявания; в риск; с изяви дарби. Допълнителната подкрепа ограничава преждевременното напускане на училище и предотвратява социалното изключване. Чрез мерките, заложи в училищните, общинските и областни стратегии, и с общите усилия на всички заинтересовани страни се постига личностното израстване на децата и учениците. Конкретните мерки в тази насока включват:

§ създаване на екипи за подкрепа на личностно развитие, които да работят съвместно с родителите, органите за закрила правата на детето и органите за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните;

§ развитие на ученическото самоуправление чрез ученическите съвети/парламенти с подкрепа от училището и от органите на местно самоуправление;

§ въвеждане на съвременни подходи за управление на дисциплината за преодоляване на фрагментарността в това отношение и постигане на последователна политика в областта на възпитанието.

6.2.6. Прилагане на системи за ранно предупреждение

След идентифициране на децата и учениците, застрашени от преждевременно напускане на училище, и причините за това, следва да се прилагат конкретни мерки за всеки застрашен, като:

§ работа със семейството му;

§ насочване за работа с психолог, социален работник, препоръка за включване в занимания по интереси, дейности за преодоляване на обучителни затруднения или целодневна организация на учебния ден и др.;

§ допълнителни занимания/консултации, насочване към занимания по интереси;

§ мотивиране за продължаване на образованието в следваща степен или за придобиване на професионална квалификация.

6.2.7. Развитие на занимания по интереси

Заниманията по интереси имат доказан ефект като средство за повишаване удовлетвореността на децата и учениците от живота в детската градина и училището и ограничаване на преждевременното напускане на училище. Те осмислят свободното време на учениците чрез изява в предпочитана дейност, приобщават и мотивират, включително деца и ученици с идентифицирани потребности от специфична подкрепа, деца и ученици в риск от отпадане и/или с прояви на агресия и/или насилие. Тези занимания повишават мотивацията за участие в образователния процес и допринасят за развиване на знания, умения и компетентности.

6.2.8. Подпомагане на ученици, застрашени от преждевременно напускане на училище, по финансови причини

Една от основните причини за преждевременното напускане на училище е липсата на финансови средства на семейството за осигуряване на редовното присъствие и активното участие на децата и учениците в образователния процес. Целевата финансова подкрепа може да включва:

§ реализиране на училищни политики чрез разработени правила за отпускане на стипендии за насърчаване повишаването на образователните резултати, подпомагане на достъпа до образование и предотвратяване на отпадането на ученици.

6.3. Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище

КЛЮЧОВИ МЕРКИ

6.3.1. Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я

Активната политика на пазара на труда обръща специално внимание на безработните лица с ниска грамотност, без образование и квалификация, включително преждевременно напусналите образователната система. Създаването на подходящи условия за реинтегриране в образователната система включва:

- § завръщане към формалната система за образование и обучение на преждевременно напусналите училище чрез използването на различни форми на обучение;
- § участие на преждевременно напусналите училище в курсове за ограмотяване, допринасящи за социална интеграция и включване в пазара на труда;
- § популяризиране на възможностите за учене в клубове, библиотеки, читалища, младежки информационно-консултантски центрове, регионални и местни центрове;
- § създаване на възможности за информално учене с цел признаване на резултати;
- § увеличаване на възможностите за учене на работното място, с акцент върху разкриването на повече места за стажуване и чиракуване и мотивиране на местния бизнес за приемане на стажанти и чираци;
- § осигуряване на устойчиви механизми и средства за гарантиране на възможност за включване в образование и обучение на лишените от свобода.

7. ФИНАНСИРАНЕ НА СТРАТЕГИЯТА

Финансирането на настоящата Стратегия се осъществява чрез бюджета на училището и със средства от дарения, проекти, спонсорство и други източници.

8. ИНДИКАТОРИ ЗА ИЗМЕРВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

10.1. Обхват в училищното образование

- § Дял на отпадащите от общия брой учащи – общо и по образователни степени и етапи;
- § Дял на учениците на 15-, 16-, 17- и 18-годишна възраст в училищно образование;
- § Дял на учениците на възраст 7 – 15 години в училищно образование;
- § Относителен дял на преждевременно напусналите образование и обучение;

§ Дял на никога непосещавали училище във възрастовите групи 7 – 9, 10 – 14 и 15 – 19 години.

9. РАННО ПРЕДУПРЕЖДЕНИЕ

§ Брой отсъствията по уважителни и неуважителни причини

§ Резултати от национални външни оценявания, ДЗИ

§ Дял на учениците, които учат за втора и повече години в същия клас – общо и по образователни степени и етапи

§ Брой деца, преминали и регистрирани в Детска педагогическа стая

§ Брой деца, жертви на престъпления

10. ПЛАНИРАНЕ, НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА СТРАТЕГИЯТА

10.1. План за изпълнение на стратегията – изготвяне на планове

10.2. Наблюдение

Наблюдението включва:

§ отчитане на напредъка;

§ отчитане използването на финансовите средства;

§ анализ на предизвикателствата;

§ набелязване на мерки за подобрене;

§ актуализиране на действащи и/или разработване на нови планове за действие;

§ информиране на институциите и обществото за постигнатите резултати при решаването на проблема с преждевременното напускане на образователната система.

10.3. Отчитане

Отчитането на изпълнението на стратегията се осъществява чрез:

§ Изготвяне на годишни отчети за изпълнението на Стратегията;

§ Изготвяне на обобщени годишни аналитични доклади;